

Predikce rozchodu studentů na výměnném pobytu – Erasmus¹

Podle Erika Eriksona (2015) je hlavním vývojovým úkolem jedinců v období mladé dospělosti navázat intimní vztah s druhým člověkem. Spousta vysokoškolských studentů, kteří vyrazí na zahraniční pobyt (Erasmus) během svého studia, se nachází právě ve věku mladé dospělosti, přičemž čelí nelehkému úkolu, a tím je udržet si partnerský vztah. Díky datům, které máme k dispozici, můžeme prozkoumat, co může ovlivnit rozpad vztahu, nachází-li se jeden z partnerů na Erasmusu.

Naše data byla získána od 1000 respondentů na Erasmusu, kteří před odjezdem měli partnerský vztah. K rozchodu během zahraničního výjezdu došlo v 28,4 % případů, ve zbylých 71,6% byl vztah zachován. V souboru byly zastoupeni muži (48,9%) i ženy (51,1%) disponující jistou vztahovou vazbou (73,8%), ambivalentní vztahovou vazbou (20,5%) a vyhýbavou vazbou (5,7%). Kotrlová (2014) ve své diplomové práci rovněž udává vyšší převahu osob s jistou vazbou a nejnižší s vazbou vyhýbavou, což si vysvětluje nižší motivací respondentů s vyhýbavou vazbou vypovídat o charakteristikách jejich vztahu k partnerovi. Popisnou statistiku spojitých proměnných (délky vztahu v měsících a spokojenosti ve vztahu) zobrazuje tabulka č. 1.

Tabulka č. 1: *Popisné statistiky spojitých proměnných: Délky vztahu v měsících a Spokojenost ve vztahu*

	Mean	Std. Deviation	Minimum	Maximum
Délka vztahu v měsících	25,58	17,794	0	126
Spokojenost ve vztahu	49,42	9,565	6	78

Klademe si za cíl prozkoumat, který prediktor má největší vliv na námi zvolenou závisle proměnnou **rozchod** u studentů na výměnném pobytu (Erasmus). Jedničkou jsme kódovali kladnou odpověď (došlo k rozchodu), nulou zápornou (nedošlo k rozchodu). Zvolené regresory byly následující:

- **Attachment** neboli vztahová vazba byla rozdělena na:
  - **Jistou vazbu** (značená 1), která se v partnerském projevu vyvíjí vyváženou autonomií partnerů, pocitem bezpečí a intimního vztahu (Bartholomew & Horowitz, 1991).

¹ Data a další informace o této zprávě jsou dostupné na adrese: <https://dostal.vyzkum-psychologie.cz/stat4?i=18>.

- **Ambivalentní vazbu** (značená 2), kdy dochází k tomu, že jedinci mají tendenci se vyhýbat protějšku, ale zároveň mít potřebu být s nimi v kontaktu (Ainsworth & Bowlby, 1991).
- **Vyhýbavá vazba** (značená 3) je pak charakterizovaná tím, že jedinec si udržuje odstup od svého partnera, zároveň však nepocituje osamělost (Bartholomew & Horowitz, 1991).
- **Pohlaví:** ženy (značeny 1) muži (značeni 0)
- **Délka vztahu v měsících**
- **Spokojenost ve vztahu**

Pro zjištění, co má nejsilnější vliv na to, zda partneři ve vztahu zůstanou nebo se rozejdou byla provedena logistická regrese. Hypotézu o nelineárním vztahu mezi našimi proměnnými jsme testovali pomocí Waldovy statistiky, která má v případě logistické regrese normované normální rozdělení. Tuto hypotézu jsme přijali.

Kvalitu našeho modelu jsme ověřili prostřednictvím ukazatele Nagelkerke R^2 . Model se všemi regresory vysvětluje 53,68 % rozptylu (Nagelkerke $R^2 = 0,5368$). Model správně předpověděl, že v 90,6 % případů, nedošlo k rozchodu a v 58,8 % správně předpověděl, že k rozchodu došlo (viz výpočty v Excelu).

Tabulka č. 2: *Výsledky logistická regrese*

Regresory	<i>B</i>	Testová statistika	$\text{Exp}(B)^2$	<i>p</i>
Konstanta	-8	103,35		
Délka vztahu	0,09	77,72	1,09	< ,001
Spokojenost	0,10	63,75	1,10	< ,001
Pohlaví – žena	0,22	5,55	1,56	0,02
Pohlaví – muž	-0,45	5,55	0,64	0,02
Attachment – jistý	3,64	65,36	38,26	< ,001
Attachment – ambivalentní	1,91	17,67	6,72	< ,001
Attachment – vyhýbavý	-1,85	39,98	0,03	< ,001

² $\text{Exp}(B)$ značíme poměr šancí.

Všechny proměnné jsou statisticky významné. Nejvýznamněji se ukazuje to, jestli respondent setrvá ve vztahu, jistá vztahová vazba. Má-li respondent jistou vztahovou vazbu zvyšuje se šance o 38,26krát, že nedojde k rozchodu oproti vazbě vyhýbavé.³ Naopak čím vyšší má partner vyhýbavou vazbu, klesá mu šance, že ve vztahu setrvá. Rozdíl můžeme pozorovat i u pohlaví. U žen na výměnném pobytu můžeme pozorovat vyšší šanci, že ve vztahu setrvají. Je-li muž na Erasmu, tak je vyšší šance, že dojde k rozchodu. Délka vztahu a spokojenost hraje jen malou roli, jestli k rozchodu dojde či ne.

Rovněž i Bartholomewové a Horivitze (1991) ve své studii zjistili, že ženy s jistou vztahovou vazbou mají nižší pravděpodobnost rozchodu s partnerem než ženy s vyhýbavou vztahovou vazbou během vztahu na dálku.

Jako hlavní limit naší studie shledáváme, že jsme zvláště neprozkoumali souvislost proměnných pro muže a zvláště pro ženy, neboť podle Kirkpatricka a Davise (1994) ženy oproti mužům disponují vyšší mírou intimity a závazku.

---

³ Vyhýbavá vazba byla v prvním výpočtu zvolena jako referenční skupina.

Zdroje:

- Ainsworth, M., & Bowlby, J. (1991). An ethological approach to personality development. *American psychologist*, 46, 333-341.
- Bartholomew, K., & Horowitz, L. M. (1991). Attachment styles in young adults: A test of a four-category model. *Journal of Personality and Social Psychology*, 61, 226-246
- Erikson, E. H. (2015). *Životní cyklus rozšířený a dokončený: devět věků člověka*. Portál
- Kirkpatrick, L., & Davis, K. (1994). Attachment Style, Gender, and Relationship Stability: A Longitudinal Analysis. *Journal of Personality and Social Psychology*, 66, 502-512
- Kotrlová, B. H. *Partnerské vztahy na velkou dálku*. (Diplomová práce): MUNI FSS: Brno.